

**Protokoll fra kontrollutvalgets møte
tirsdag 24.09.2013**

Til stede: Anne H. Rygg (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF),

Forfall (grunn): Frode Jacobsen (A) (reise), Karin Espeland (H) (reise)

I stedet møtte: Janne Svegården (A), Brit Andreassen (H)

Fra kontrollutvalgets sekretariat: Sekretariatsleder Reidar Enger og konsulent Kristin Lehre

Fra Kommunerevisjonen: Kst. kommunerevisor Unn Helen Aarvold, avdelingsdirektør Lars Normann Mikkelsen, seniorrådgiver Geir Lunde (sak 79), revisjonsrådgiver Arve Alstad (sak 80), seniorrådgiver Stig Eliassen (sak 81 og 82), revisjonsrådgiver Frode Grønvold (sak 83) og revisjonsrådgiver Ingunn Mansås Kjærstad (sak 84)

I lederens fravær ledet nestlederen møtet.

Sak	Side
78/13 Protokoll fra kontrollutvalgets møte 27.08.2013	2
79/13 Rapport 12/2013 Bydelsutvalgenes tilsyn – forståelse, organisering og rapportering	2
80/13 Oppfølging etter rapport 1/2011 Planlegging, styring og oppfølging av investeringsprosjekter i Energigjenvinningsetaten	5
81/13 Rapport 10/2012 Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten – Byrådens rapportering av status for byrådsavdelingens iverksetting av tiltak per 26.08.2013	7
82/13 Rapport 10/2012 Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten – Byrådens rapportering av status for iverksetting av tiltak per 26.08.2013	9
83/13 Internkontroll og regnskapsføring i foreldrenes arbeidsutvalg og Hvite busser-prosjekter	11
84/13 Endelig innberetning – Mislighetssak i Utdanningsetaten	13
85/13 Møteplan for kontrollutvalget 2014.....	14

78/13
Protokoll fra kontrollutvalgets møte 27.08.2013

Sendt til arkiv

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Anne H. Rygg (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF), Janne Svegården (A), Brit Andreassen (H)

Protokollen ble godkjent.

79/13
Rapport 12/2013 Bydelsutvalgenes tilsyn – forståelse, organisering og rapportering

Sendt til helse- og sosialkomiteen

Kopi til alle bydelsutvalg, alle bydeler, byråden for helse og sosiale tjenester, byråden for eldre, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Rapport 12/2013 *Bydelsutvalgenes tilsyn – forståelse, organisering og rapportering* er resultatet av en undersøkelse vedtatt av kontrollutvalget i møte 28.08.2012 (sak 87). Prosjektet hører inn under fokusområdet *Virksomhetsstyring og investeringskontroll*, jf. bystyrets vedtak i sak om *Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon* av 13.06.2012 (sak 165).

Bydelsutvalgene er folkevalgte organer. Det gjør det lite naturlig å rette forvaltningsrevisjon mot utvalgene. I undersøkelsen er det valgt en beskrivende og drøftende tilnærming med formål å gi et grunnlag for videreutvikling av tilsynsarbeidet.

Kommunerevisjonen vil høsten 2013 invitere bydelsutvalgenes medlemmer til et seminar om tilsyn og tilsynsarbeid.

Alle bydelsutvalgene har vært omfattet av undersøkelsen. Informasjon har hovedsakelig vært innhentet gjennom en spørreundersøkelse rettet mot bydelsutvalgenes arbeidsutvalg og gjennom kartlegging av hvilke saker som har vært på sakskartet i bydelsutvalgene i perioden fra konstituering av bydelsutvalgene etter valget høsten 2011 og gjennom hele 2012.

Følgende spørsmål blir belyst i rapporten:

- Hvilken informasjon eller opplæring har bydelsutvalgenes medlemmer fått om sitt tilsynsansvar og praktisk gjennomføring av tilsynsoppgaver?
- Hvordan har bydelsutvalgene organisert tilsynet?
- Hvilken informasjon om økonomi og tjenesteproduksjon og kvalitet i tjenestene baserer bydelsutvalgene seg på som grunnlag for utøvelsen av tilsynet?

- Hvilken informasjon mottar bydelsutvalgene om oppfølging av bydelens langsiktige planer?

Bydelene i Oslo har ansvaret for en betydelig del av kommunens tjenester til befolkningen. Bydelsutvalgene er pålagt å føre tilsyn med virksomheten i bydelene. Tilsynet er et viktig element i styringen og kontrollen av virksomheten i bydelene.

Undersøkelsen viser at fleste arbeidsutvalgene opplevde tilsynsansvarets innhold og utførelse som klart. Enkelte pekte imidlertid på at forståelsen av tilsynsansvaret ikke var god nok, at bydelsutvalget ikke hadde god nok kompetanse på sentrale deler av bydelens virksomhet og at informasjonen bydelsutvalget fikk seg forelagt ikke var godt nok tilpasset utvalgets behov. De fleste arbeidsutvalgene mente at det var behov for ytterligere opplæring og pekte i den forbindelse på flere aktuelle temaer.

Bydelsutvalgenes tilsynsansvar er omfattende. Tilrettelegging for tilsyn ved bruk av andre organer vil kunne bidra til at bydelsutvalgets tilsyn utøves mer rasjonelt og med mindre ressursbruk. Undersøkelsen viser at samtlige bydelsutvalg hadde en komite- og utvalgsstruktur, som la til rette for at tilsynsoppgaver kunne delegeres til disse organene. Ifølge informasjonen Kommunerevisjonen har hatt tilgang til, hadde bare ett bydelsutvalg eksplisitt delegert tilsynsoppgaver til komiteene. Imidlertid viste svarene på spørreundersøkelsen at arbeidsutvalgene oppfattet at komiteene arbeidet med tilsyn.

Dersom komiteene utfører tilsyn, fritar ikke det bydelsutvalget for ansvaret for tilsynet. Dette fordrer at bydelsutvalget klargjør sine forventninger til komiteenes tilsyn, og til når komiteene bør formidle tilsynsinformasjon til bydelsutvalget.

For at bydelsutvalgene skal føre et godt tilsyn med bydelenes økonomi og tjenesteproduksjon, er det viktig at de mottar informasjon tilstrekkelig raskt og hyppig. Månedlig statusrapportering er et viktig bidrag til å sikre løpende tilsyn med utviklingen i bydelenes økonomi. De aller fleste bydelsutvalgene mottok rapportering om økonomi og tjenesteproduksjon på nesten hvert møte i undersøkelsesperioden, ifølge Kommunerevisjonens informasjon. Arbeidsutvalgene i elleve av de tretten bydelene, som besvarte undersøkelsen, opplevde at de mottok tilstrekkelig informasjon om økonomi og tjenesteproduksjon til å ivareta tilsynsoppgavene, mens arbeidsutvalgene i to bydeler opplevde at de bare delvis mottok tilstrekkelig informasjon.

En rekke lover og forskrifter, samt føringer gitt av bystyret, setter krav til kvaliteten på tjenestene bydelene har ansvar for. For at bydelsutvalgene skal kunne føre tilsyn med kvaliteten, er det nødvendig at utvalgene mottar tilstrekkelig informasjon om kvalitetskravene og om den faktiske kvaliteten på tjenestene. Undersøkelsen tyder på at bydelsutvalgene i ulik grad hadde mottatt informasjon om gjeldende kvalitetskrav og om tilgjengelig informasjon om kvaliteten på tjenestene.

Bydelsutvalgene skal føre tilsyn med administrasjonens langsiktige planlegging. Et godt og relevant planverk er et viktig grunnlag for utvalgenes tilsyn. Planverket synliggjør gjerne risikoområder og utfordringer som bydelene står overfor. Bydelsutvalgenes involvering i både det kortsiktige og langsiktige planarbeidet, for eksempel gjennom budsjettkonferanser, kan gi politikerne kompetanse og informasjon som kan være viktig i tilsynsarbeidet. Undersøkelsen tyder på at bydelsutvalgenes behandling av langsiktige planer var lagt opp ulikt i bydelene, både mht. omfanget av slike planer og hvilke planer som ble behandlet.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Bydelene i Oslo har ansvaret for en betydelig del av kommunens tjenester til befolkningen. Bydelsutvalgene er pålagt å føre tilsyn med virksomheten i bydelene.

Rapport 12/2013 *Bydelsutvalgenes tilsyn – forståelse, organisering og rapportering* viser blant annet at tilsynsansvaret var klart, men at det var behov for ytterligere opplæring. Videre viser rapporten at mange av bydelsutvalgene fikk bred informasjon om økonomi og tjenesteproduksjon, men at bydelsutvalgene fikk færre saker med informasjon om kvaliteten på bydelenes tjenester.

Kontrollutvalget merker seg at det er forskjeller mellom bydelsutvalgene som kan belyses nærmere i Kommunerevisjonens seminar om bydelsutvalgenes tilsyn og tilsynsarbeid.

Kontrollutvalget tar for øvrig rapport 12/2013 til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Anne H. Rygg (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF), Janne Svegården (A), Brit Andreassen (H)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.09.2013 m/vedlegg

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Bydelene i Oslo har ansvaret for en betydelig del av kommunens tjenester til befolkningen. Bydelsutvalgene er pålagt å føre tilsyn med virksomheten i bydelene.

Rapport 12/2013 *Bydelsutvalgenes tilsyn – forståelse, organisering og rapportering* viser blant annet at tilsynsansvaret var klart, men at det var behov for ytterligere opplæring. Videre viser rapporten at mange av bydelsutvalgene fikk bred informasjon om økonomi og tjenesteproduksjon, men at bydelsutvalgene fikk færre saker med informasjon om kvaliteten på bydelenes tjenester.

Kontrollutvalget merker seg at det er forskjeller mellom bydelsutvalgene som kan belyses nærmere i Kommunerevisjonens seminar om bydelsutvalgenes tilsyn og tilsynsarbeid.

Kontrollutvalget tar for øvrig rapport 12/2013 til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Oppfølging etter rapport 1/2011 Planlegging, styring og oppfølging av investeringsprosjekter i Energigjenvinningsetaten

Sendt til samferdsels- og miljøkomiteen

Kopi til byråden for finans, byråden for miljø og samferdsel, Energigjenvinningsetaten, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

I tråd med kontrollutvalgets vedtak 29.01.2013 (sak 11) har Kommunerevisjonen gjennomført en oppfølgingsundersøkelse etter rapport 1/2011 *Planlegging, styring og oppfølging av investeringsprosjekter i Energigjenvinningsetaten*. Undersøkelsen faller inn under fokusområdet anskaffelser i *Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2012 - 2016* som bystyret behandlet 13.06.2012 (sak 165).

EGE 2010 var en prosjektorganisasjon etablert av Energigjenvinningsetaten for å realisere Oslo kommunes målsetting om kretsløpbasert avfallshåndtering gjennom etablering av et utsorteringsanlegg for husholdningsavfall, et biogassanlegg for sortert matavfall og en tredje forbrenningslinje for restavfall. Prosjektorganisasjonen ble formelt avvirket 28.02.2012 og ansvaret for anleggene ble lagt inn i etatens ordinære linjeorganisasjon.

I denne oppfølgingsundersøkelsen er følgende problemstillinger undersøkt:

- Hva er status for *EGE 2010* m/delprosjekter: hva er fullført, hva gjenstår og hva har det kostet?
- Hvordan er kontrollutvalgets og bystyres vedtak ved behandling av rapport 1/2011 om viktigheten av å bruke undersøkelsen også i arbeidet med andre større investeringsprosjekter, fulgt opp av kommunen?

Som påpekt i rapport 1/2011 ble det foretatt mange endringer i *EGE2010*s rammebetingelser i prosjektperioden, herunder avklaring av lokaliseringsspørsmål og en fordobling av prosjektets økonomiske ramme. Oppfølgingsundersøkelsen tyder på at Energigjenvinningsetaten ligger an til å gjennomføre de tre delprosjektene i *EGE2010* innen justerte budsjetter og oppdaterte framdriftsplaner. Kommunerevisjonen bemerker at sluttrapport for utbygging av den tredje ovnslinjen ikke var ferdigstilt innen tre måneder etter ettårsbefaringen, som forutsatt i rundskriv 22/2006 (jf. byrådssak 1128/06).

Som svar på Kommunerevisjonens spørsmål om oppfølging av kontrollutvalgets og bystyrets vedtak ved behandling av rapport 1/2011 viste Byrådsavdeling for finans til prosjektet "*Gode investeringsprosesser i Oslo kommune*". Gjennom dette prosjektet er det utarbeidet en rekke dokumenter som søker å bidra til gode investeringsprosesser i kommunen. Flere av dokumentene ble ferdigstilt etter Kommunerevisjonens rapport 1/2011 og omtaler bl.a. viktigheten av gode rutiner på områder som representerte vesentlige svakheter ved planlegging, styring og oppfølging av *EGE 2010*. Det understrekes at det ikke er foretatt en grundig gjennomgang av dokumentene i denne oppfølgingsundersøkelsen, og at undersøkelsen ikke har omfattet anvendelsen av dem i senere investeringsprosesser.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at oppfølgingsundersøkelsen etter rapport 1/2011 *Planlegging, styring og oppfølging av investeringsprosjekter i Energigjenvinningsetaten* viser at de tre delprosjektene i investeringsporteføljen *EGE2010* – utsorteringsanlegget for husholdningsavfall på Haraldrud, den tredje forbrenningslinjen for restavfall på Klemetsrud og biogassanlegget for sortert matavfall på Nes i Akershus – ligger an til å bli slutført innenfor sine justerte budsjetter og oppdaterte framdriftsplaner.

Kontrollutvalget merker seg at det gjennom prosjektet *Gode investeringsprosesser i Oslo kommune* har vært arbeidet med flere utviklings- og kompetansetiltak for å tilrettelegge for gode investeringsprosesser i kommunens virksomheter de siste årene.

Kontrollutvalget tar for øvrig oppfølgingsundersøkelsen etter rapport 1/2011 til orientering.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Anne H. Rygg (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF), Janne Svegården (A), Brit Andreassen (H)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.09.2013

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget merker seg at oppfølgingsundersøkelsen etter rapport 1/2011 *Planlegging, styring og oppfølging av investeringsprosjekter i Energigjenvinningsetaten* viser at de tre delprosjektene i investeringsporteføljen *EGE2010* – utsorteringsanlegget for husholdningsavfall på Haraldrud, den tredje forbrenningslinjen for restavfall på Klemetsrud og biogassanlegget for sortert matavfall på Nes i Akershus – ligger an til å bli slutført innenfor sine justerte budsjetter og oppdaterte framdriftsplaner.

Kontrollutvalget merker seg at det gjennom prosjektet *Gode investeringsprosesser i Oslo kommune* har vært arbeidet med flere utviklings- og kompetansetiltak for å tilrettelegge for gode investeringsprosesser i kommunens virksomheter de siste årene.

Kontrollutvalget tar for øvrig oppfølgingsundersøkelsen etter rapport 1/2011 til orientering.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

Rapport 10/2012 Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten – Byrådets rapportering av status for byrådsavdelingens iverksetting av tiltak per 26.08.2013

Sendt til samferdsels- og miljøkomiteen

Kopi til byråden for miljø og samferdsel, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Kontrollutvalget behandlet 02.05.2012 (sak 49) Kommunerevisjonens rapport 10/2012 *Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten*. Rapporten viste vesentlige mangler og svakheter i etatens informasjonssikkerhet. I sitt vedtak i saken merket kontrollutvalget seg bl.a. at Byrådsavdeling for miljø og samferdsel meldte at en "vil vurdere å be andre etater og virksomheter med omfattende og følsom IKT initiere revisjon på området" i sin uttalelse til rapporten. I vedtaket ba kontrollutvalget byråden for miljø og samferdsel rapporterte status for etatens og byrådsavdelingens iverksetting av tiltak per 31.08.2012 og per 31.12.2012.

Kontrollutvalget behandlet disse statusrapportene henholdsvis i møte 25.09.2012 (sak 92) og 26.02.2013 (sak 17). Det fremgikk ikke av statusrapportene om andre virksomheter med omfattende og følsom IKT var bedt om å initiere revisjon på området. I begge saker minnet kontrollutvalget i sitt vedtak om tiltaket byrådsavdelingen hadde varslet i uttalelsen til rapport 10/2012. I sitt vedtak i sak 17/13 ba kontrollutvalget om en egen redegjørelse fra byråden for miljø og samferdsel på dette punkt innen 31.05.2013.

Det framgikk av byrådets statusrapportering per 31.12.2012 at Byrådsavdelingen i mai 2012 gjennomførte en kartlegging av risikovurderinger innenfor informasjonssikkerhet i sin sektor, jf. kontrollutvalgets sak 17/13.

Byråden for miljø og samferdsel har med bakgrunn i kontrollutvalgets vedtak i sak 49/12, 92/12 og 17/13 oversendt et notat av 26.08.2013 til kontrollutvalget. Av notatet framgår bl.a. følgende:

Når det gjelder revisjon på IKT-området i alle virksomheter under miljø- og samferdselssektoren, så har byrådsavdelingen igangsatt en gjennomgang av virksomhetenes internkontrollsystem, som også vil omfatte IKT-området og informasjonssikkerhet. Formålet er å sikre at virksomhetene har god internkontroll. Byrådsavdelingen vil anskaffe en overordnet kartlegging av virksomhetenes internkontrollsystem. Kartleggingen vil danne grunnlag for hvor byrådsavdelingen vil ha fokus for videre oppfølging. Hensikten er at man da kan se hvor det eventuelt bør eller må iverksettes forbedringstiltak.

Av tilbudsinnbydelsen til aktuelle leverandører med svarfrist 28.08.2013 framgår det at kartlegging ønskes gjennomført i Bymiljøetaten, Renovasjonsetaten, Vann- og avløpsetaten, Energigjenvinningsetaten, Brann- og redningsetaten, Beredskapssetaten og Oslo Havn KF. Det heter at "Gjennomgangen skal være på et detaljeringsnivå som er tilstrekkelig nok for å gi en overordnet oversikt over status i de ulike virksomhetene". I byrådets notat heter det at kartleggingen skal danne grunnlag for hvor byrådsavdelingen vil ha fokus for videre oppfølging og for å vurdere eventuelle forbedringstiltak. Byrådsavdeling for miljø og samferdsel (MOS) skriver i e-post av 13.09.2013 at: "MOS skal inngå kontrakt med valgt leverandør for gjennomgang av våre virksomheters internkontrollsystemer, også informasjonssikkerhet. Fokus vil være på hvorvidt disse finnes og er implementert. Der hvor avvik avdekkes, vil MOS påse at disse lukkes."

Det framgår av tilbudsinnbydelsen at anskaffelsens anslåtte verdi er under kr 500 000 ekskl. mva., og at en sammendragsrapport fra internkontrollkartleggingene skal leveres 30.10.2013. I tilbudsinnbydelsen blir ikke kartleggingen avgrenset til deler av disse virksomhetenes aktivitet. Ingen områder blir eksplisitt nevnt, ei heller informasjonssikkerhet eller internkontroll på IKT-området. Når det gjelder kompetansekrav heter det at leverandøren skal ha «god kompetanse når det gjelder internkontroll». Det er ikke stilt krav om kompetanse på informasjonssikkerhet.

Kommunerevisjonens vurdering

Byrådsavdelingen varslet i sin uttalelse til rapport 10/2012 at en ville vurdere å be andre underliggende virksomheter med omfattende og følsom IKT initiere revisjon på området. Det er startet en prosess for å gjennomføre en internkontrollkartlegging i alle byrådsavdelingens underliggende virksomheter, med unntak av Oslo2022. I lys av bredden, kostnadsrammen, og tidspunkt for leveranse, antas kartleggingen å bli relativt overordnet.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Da Byrådsavdeling for miljø og samferdsel varslet at den ville vurdere å be andre underliggende virksomheter med omfattende og følsom IKT initiere revisjon på området, forelå det to forvaltningsrevisjonsrapporter som viste vesentlige mangler og svakheter i informasjonssikkerheten i to av byrådsavdelingens underliggende virksomheter.

Kontrollutvalget merker seg at byrådsavdelingen i mai 2012 gjennomførte en kartlegging av risikovurderinger innenfor informasjonssikkerhet i sin sektor, og høsten 2013 er i ferd med å gjennomføre overordnede kartlegginger av internkontroll i underliggende virksomheter. Kontrollutvalget må likevel konstatere at det ikke er vurdert om virksomheter med omfattende og følsom IKT underlagt byrådsavdelingen skal bes om å initiere revisjon på området, slik byrådsavdelingen varslet i april 2012.

Kontrollutvalget er opptatt av framdriften i dette arbeidet, og forutsetter at byråden sørger for at arbeidet får nødvendig prioritet.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Anne H. Rygg (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF), Janne Svegården (A), Brit Andreassen (H)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 16.09.2013 m/vedlegg

Forslag:

Gudmund A. Dalsbø (R) fremmet følgende tilleggsforslag (ny siste setning i andre avsnitt):
Kontrollutvalget ber om rapportering fra byrådsavdelingen når denne vurderingen er foretatt.

Votering:

Kommunerevisorens forslag med Gudmund Dalsbøs tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Da Byrådsavdeling for miljø og samferdsel varslet at den ville vurdere å be andre underliggende virksomheter med omfattende og følsom IKT initiere revisjon på området, forelå det to forvaltningsrevisjonsrapporter som viste vesentlige mangler og svakheter i informasjonssikkerheten i to av byrådsavdelingens underliggende virksomheter.

Kontrollutvalget merker seg at byrådsavdelingen i mai 2012 gjennomførte en kartlegging av risikovurderinger innenfor informasjonssikkerhet i sin sektor, og høsten 2013 er i ferd med å gjennomføre overordnede kartlegginger av internkontroll i underliggende virksomheter. Kontrollutvalget må likevel konstatere at det ikke er vurdert om virksomheter med omfattende og følsom IKT underlagt byrådsavdelingen skal bes om å initiere revisjon på området, slik byrådsavdelingen varslet i april 2012. Kontrollutvalget ber om rapportering fra byrådsavdelingen når denne vurderingen er foretatt.

Kontrollutvalget er opptatt av framdriften i dette arbeidet, og forutsetter at byråden sørger for at arbeidet får nødvendig prioritet.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

82/13

Rapport 10/2012 Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten – Byrådets rapportering av status for iverksetting av tiltak per 26.08.2013

Sendt til samferdsels- og miljøkomiteen

Kopi til byråden for miljø og samferdsel, Energigjenvinningsetaten, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Kontrollutvalget behandlet 02.05.2012 (sak 49) Kommunerevisjonens rapport 10/2012 *Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten*. Rapporten viste vesentlige mangler og svakheter i etatens informasjonssikkerhet. Utvalget vedtok bl.a. følgende ved behandling av saken:

Kontrollutvalget ber byråden for miljø og samferdsel rapportere status for etatens og byrådsavdelingens iverksetting av tiltak til Kommunerevisjonen per 31.08.2012 og per 31.12.2012. Utvalget ber videre Kommunerevisjonen vurdere om arbeidet med en oppfølgingsundersøkelse bør starte allerede i 2013.

Kontrollutvalget behandlet statusrapporten per 31.08.2012 den 25.09.2012 (sak 92) og statusrapporten per 31.12.2012 den 26.02.2013 (sak 17). I sak 17/13 vedtok kontrollutvalget bl.a.:

Kontrollutvalget tar byråden for miljø og samferdsels statusrapportering per 31.12.2012 etter Kommunerevisjonens rapport 10/2012 Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten, til orientering, og ber om en ny statusrapport fra byråden på dette området per 31.08.2013.

Kontrollutvalget vedtok i samme møte at Kommunerevisjonen skulle planlegge oppstart av en oppfølgingsundersøkelse etter rapport 10/2012 mot slutten av 2013, senere endret til første halvår 2014, jf. kontrollutvalgets behandling av sak 76/2013.

Byråden for miljø og samferdsel har med bakgrunn i kontrollutvalgets vedtak 26.02.2013 (sak 17) oversendt et notat av 26.08.2013 til kontrollutvalget hvor byråden bl.a. omtaler byrådsavdelingens oppfølging av Energigjenvinningsetatens arbeid med IKT. Vedlagt notatet fulgte et brev fra Energigjenvinningsetaten (mottatt i byrådsavdelingen 28.06.2013) med status for iverksetting av tiltak etter Kommunerevisjonens rapport 10/2012. Brevet omfatter i hovedsak tiltak som ikke er meldt gjennomført i tidligere statusrapporteringer behandlet i kontrollutvalget.

Status per 26.08.2013

Byråden for miljø og samferdsel

Byråden ser med stort alvor på innholdet i saken, og skriver at arbeidet med IKT er et fast punkt for gjennomgang i forbindelse med etatsstyringen, i tillegg til å være en sak som jevnlig tas opp i dialog med Energigjenvinningsetaten. Byråden skriver videre at dette er et arbeid byrådsavdelingen følger tett, og viser for øvrig til vedlagte statusrapportering fra etaten.

Energigjenvinningsetaten

Energigjenvinningsetaten redegjør for en rekke tiltak som er gjennomført eller der gjennomføring er nært forestående, herunder bl.a. at

- risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) er gjennomført og etterfølgende tiltak er implementert eller under implementering
- utforming av en informasjonssikkerhetspolicy er ferdigstilt
- etaten utarbeider fortløpende nye arbeidsbeskrivelser og rutiner
- fysisk sikring av anleggene er gjennomført og vil bli gjenstand for intern revidering
- nytt avvikssystem er implementert
- etablering av rollebasert tilgangsstyring er etablert i de ulike produksjonsmiljøene
- nye krav til passordsikkerhet er implementert

Samtidig fremgår det at enkelte tiltak delvis gjenstår, herunder styrking av IKT-ressursene gjennom ansettelse og etablering av tilfredsstillende testmiljøer for de forskjellige produksjonssystemene der etaten anser dette å være hensiktsmessig.

Kommunerevisjonens vurdering

Tiltakene som omtales i etatens statusrapportering synes relevante i lys av svakheter som ble påpekt i rapport 10/2012. Det må imidlertid påpekes at redegjørelsen også i denne statusrapporteringen er kortfattet og at mange av tiltakene omtales generelt.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar byråden for miljø og samferdsels statusrapportering per 26.08.2013 etter Kommunerevisjonens rapport 10/2012 *Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten* til orientering. Kontrollutvalget merker seg at byråden melder at arbeidet med IKT i Energigjenvinningsetaten følges tett av Byrådsavdeling for miljø og samferdsel, og er et fast punkt i etatsstyringen.

Kontrollutvalget peker på at statusrapporteringene kontrollutvalget har mottatt ikke gir tilstrekkelig grunnlag til å konkludere om svakheter påpekt i rapport 10/2012 er utbedret i

tilstrekkelig grad, og viser til at kontrollutvalget har bedt Kommunerevisjonen planlegge oppstart av en oppfølgingsundersøkelse av rapport 10/2012 første halvår 2014, jf kontrollutvalgets vedtak 26.02.2013 (sak 17) og kontrollutvalgets behandling av sak 76/13.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Anne H. Rygg (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF), Janne Svegården (A), Brit Andreassen (H)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 16.09.2013 m/vedlegg

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget tar byråden for miljø og samferdsels statusrapportering per 26.08.2013 etter Kommunerevisjonens rapport 10/2012 *Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten* til orientering. Kontrollutvalget merker seg at byråden melder at arbeidet med IKT i Energigjenvinningsetaten følges tett av Byrådsavdeling for miljø og samferdsel, og er et fast punkt i etatsstyringen.

Kontrollutvalget peker på at statusrapporteringene kontrollutvalget har mottatt ikke gir tilstrekkelig grunnlag til å konkludere om svakhetene påpekt i rapport 10/2012 er utbedret i tilstrekkelig grad, og viser til at kontrollutvalget har bedt Kommunerevisjonen planlegge oppstart av en oppfølgingsundersøkelse av rapport 10/2012 første halvår 2014, jf kontrollutvalgets vedtak 26.02.2013 (sak 17) og kontrollutvalgets behandling av sak 76/13.

Saken sendes samferdsels- og miljøkomiteen.

83/13

Internkontroll og regnskapsføring i foreldrenes arbeidsutvalg og Hvite busser-prosjekter

Saken gjelder:

Bakgrunnen for denne saken er både en sak om mislighet i foreldrerådets arbeidsutvalg ved en skole og spørsmål om skolers ansvar i forbindelse med turer med Hvite busser.

Endelig innberetning om mislighet i foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU) ble behandlet i kontrollutvalget 28.02.2012 (sak 13). Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar endelig innberetning av mislighetssak i foreldrerådets arbeidsutvalg ved en skole til orientering.

Kontrollutvalget ber byråden for kunnskap og utdanning om en vurdering av behovet for bedre veiledning eller retningslinjer for intern kontroll og regnskapsføring med økonomien i det enkelte FAU.

Kontrollutvalget ber om å bli orientert om utfallet av en eventuell straffesak.

Veiledning / retningslinjer

Byråden for kunnskap og utdanning svarte i brev til kontrollutvalget som ble behandlet i utvalget 28.08.2012 (sak 82). Svaret fra byråden inneholdt blant annet opplysning om at det ville bli tatt initiativ overfor Oslo kommunale foreldreutvalg (KFU) om vurdering av behovet for bedre veiledning eller retningslinjer for intern kontroll og regnskapsføring i foreldrenes arbeidsutvalg i osloskolen.

Vedlagt følger brev fra Utdanningsetaten datert 21.06.2013 hvor det redegjøres for at etaten har hatt møte med KFU om behov for veiledning/retningslinjer for internkontroll og regnskapsføring i foreldrenes arbeidsutvalg.

Utdanningsetaten viser i brevet til at:

Oslo KFU anbefaler at FAUs regnskap holdes utenfor skolens regnskap. Skulle det være enighet mellom skole og FAU om at skolen skal føre regnskap, skal Oslo kommunes regelverk følges.

Utdanningsetatens vurdering av rutinene er «at Oslo KFUs rutiner og informasjon gir god informasjon om økonomistyring av FAU midler på den enkelte skole». Utdanningsetaten ber Kommunerevisjonen om eventuelt å komme med sine merknader til informasjonen.

I Kommunerevisjonens svar (27.08.2013) er det lagt vekt på at det er positivt at det er utarbeidet retningslinjer, men at Kommunerevisjonen ikke har vurdert det konkrete innholdet.

Skolens ansvar i forbindelse med turer med Hvite busser

I kontrollutvalgets møte 18.06.2013 stilte Gudmund A. Dalsbø (Rødt) spørsmål om skolens organisering av turer med Hvite busser o.l.: Hvilket ansvar har kommunen for organiseringen av disse turene og hvilke muligheter foreligger for revisjon? Saken ble nevnt med henvisning til mislighetssaken i FAU, og at det i forbindelse med slike turer kan være risiko for rot og misligheter med vesentlige summer.

Kommunerevisjonen har undersøkt organiseringen av turer med Hvite busser, Aktive fredsreiser o.l. Det ser ut til at organiseringen er ulik fra skole til skole, og det varierer i hvilken grad skolens ledelse/ansatte er involvert.

I kontrollutvalgssaken fra 28.08.2012 (sak 82) framgår det at Utdanningsetaten og byrådsavdelingen legger til grunn at foreldreutvalgene ikke er en del av kommunen som rettssubjekt og at FAUs midler ikke skal inngå i kommunens regnskap. I brev fra Utdanningsetaten 21.06.2013 fremkommer det også at ved enighet mellom FAU og skolen om at skolen skal føre regnskap for FAU, skal Oslo kommunes regelverk følges. De samme forhold antas å legges til grunn for forholdet mellom skolen og foreldregrupper som organiserer turer med Hvite busser o.l.

Foreldregrupperes forvaltning av midler innsamlet til slike formål ligger utenfor Kommunerevisjonens revisjonsoppdrag.

Utfallet av straffesak.

Oslo tingrett behandlet straffesaken mot den tidligere lederen av foreldrenes arbeidsutvalg ved en skole 23.08.2013. Vedkommende ble dømt til 75 dagers betinget fengsel med prøvetid på to år, og til å betale kroner 97 667 til foreldrenes arbeidsutvalg innen to uker. Dommen er anket.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar saken om internkontroll og regnskapsføring i foreldrenes arbeidsutvalg og Hvite busser-prosjekter til orientering.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Anne H. Rygg (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Brænden (KrF), Janne Svegården (A), Brit Andreassen (H)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.09.2013 m/vedlegg

Saken ble utsatt. Kommunerevisjonen ble bedt om å innhente nærmere opplysning om skolene har anledning til å avslå forespørsler om regnskapsføring fra FAU/foreldregrupper.

84/13

Endelig innberetning – Mislighetssak i Utdanningsetaten

Sendt til arkiv

Kopi til byråden for kunnskap og utdanning, Utdanningsetaten, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Kontrollutvalget behandlet foreløpig innberetning i møte 29.04.2013 (sak 44).

Det fremgikk av foreløpig innberetning at en av kommunens skoler hadde blitt kontaktet av den lokale matforretningen som mistenkte en ansatt ved aktivitetsskolen for å bruke skolens konto til innkjøp av varer som ikke var til aktivitetsskolen. Skolen antydte at misbruket for 2012 var rundt kr 40 000. Den ansatte ble avskjediget og saken ble anmeldt til politiet.

Skolens undersøkelser viste at misbruket hadde vart siden 2009. Det er inngått forlik om et erstatningsbeløp på kr 133 000, og pengene er tilbakebetalt. I straffesaken er det avsagt tilståelsesdom.

Skolen mener at de ureglementerte innkjøpene burde vært oppdaget tidligere om kontrollrutinene hadde vært fulgt. Rutinene er nå endret slik at Aktivitetsskolens leder blant annet henter og kontrollerer spesifisert oversikt over alle varelinjer som er kjøpt hver måned.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens endelige innberetning av 16.09.2013 om mislighetssak i Utdanningsetaten til orientering.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Anne H. Rygg (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Bränden (KrF), Janne Svegården (A), Brit Andreassen (H)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 16.09.2013

Votering:

Kommunerevisorens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens endelige innberetning av 16.09.2013 om mislighetssak i Utdanningsetaten til orientering.

85/13

Møteplan for kontrollutvalget 2014

Sendt til arkiv

Kopi til Bystyrets sekretariat, Kommunerevisjonen

Saken gjelder:

Forslag til møteplan for kontrollutvalget for 2014 ble lagt fram.

Sekretariatslederen fremmet følgende forslag til vedtak:

Det avholdes møter i kontrollutvalget:

Tirsdag 28.01.2014

Tirsdag 25.02.2014

Tirsdag 25.03.2014

Onsdag 23.04.2014 (onsdag etter påske, regnskapsmøte)

Tirsdag 29.04.2014 (ordinært møte, sluttbehandling bykasseregnskapet)

Tirsdag 27.05.2014

Tirsdag 17.06.2014

Tirsdag 26.08.2014
Tirsdag 23.09.2014
Tirsdag 28.10.2014
Tirsdag 25.11.2014
Tirsdag 16.12.2014

Møtene starter kl. 16.30 bortsett fra møtene 17.06.2014 og 16.12.2014 som starter kl. 15.30.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Anne H. Rygg (H), Ivar Glomstein (H), Khalid Mahmood (A), Knut Frigaard (F), Anne Underthun Marstein (V), Jan-Bendix Byhring (SV), Gudmund A. Dalsbø (R), Jarle Fagerheim (MDG), Haakon Bränden (KrF), Janne Svegården (A), Brit Andreassen (H)

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 11.09.2013

Votering:

Sekretariatslederens forslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Det avholdes møter i kontrollutvalget:

Tirsdag 28.01.2014
Tirsdag 25.02.2014
Tirsdag 25.03.2014
Onsdag 23.04.2014 (onsdag etter påske, regnskapsmøte)
Tirsdag 29.04.2014 (ordinært møte, sluttbehandling bykasseregnskapet)
Tirsdag 27.05.2014
Tirsdag 17.06.2014
Tirsdag 26.08.2014
Tirsdag 23.09.2014
Tirsdag 28.10.2014
Tirsdag 25.11.2014
Tirsdag 16.12.2014

Møtene starter kl. 16.30 bortsett fra møtene 17.06.2014 og 16.12.2014 som starter kl. 15.30.

Eventuelt

1. Kommunerevisjonen viste til medieoppslag om lønnsvilkår i Ås tømrer- og malerservice som har vært underleverandør på enkelte oppdrag for kommunen. Kommunerevisjonen vil i sak om nye forvaltningsrevisjoner for oppstart første halvår 2014 vurdere en ny

undersøkelse rettet mot kommunens kontroll og oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår hos leverandører/underleverandører.

2. Kommunerevisjonen opplyste at Fylkesmannen har sluttbehandlet klagesaker på innsynsbegjæringer i rapport 7/2013 om Lindeberg-sakene og at politisaken er henlagt. På denne bakgrunn er det nå færre deler av rapporten som er unntatt offentlighet.
3. Helse- og sosialkomiteen behandlet i møtet 18.09.2013:
 - Rapport 9/2013 Oslo kommunes oppfølging av berørte etter 22.07.2011 – kontrollutvalgets sak 61 av 18.06.2013
 - Oppfølging av rapport 3/2011 skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom – En undersøkelse av bydelenes tilbud til elever i videregående skole – kontrollutvalgets sak 52 av 21.05.2013
4. Kultur- og utdanningskomiteen behandlet i møtet 18.09.2013
 - Situasjonen ved Munch-museet – kontrollutvalgets sak 51 av 21.05.2013
 - Rapport 11/2013 Kvalitet i barnehage – Jettegryta barnehage i Bydel Søndre Nordstrand – kontrollutvalgets sak 63 av 18.06.2013

Kontrollutvalgets sekretariat, 27.09.2013

Reidar Enger
sekretariatsleder